

ఈ వికార కథ

నీదు పెరిగిన కొద్దీ గరరర అంటోంది బస్సు. అది చాలదన్నట్టు బస్సు నిండా పిల్లల గోల, పెద్దల అరుపులు. బస్సులోంచి కనపడే దృశ్యాలు ఎంతో మనోహరంగా వున్నాయి. మనకూ ప్రకృతికే మధ్య అంటే అంటనట్టు సంబంధమున్నప్పుడు ఎంత ఆహ్లాదంగా వుంటుందో, పశువులు మేత మేయడం, బాల బాలికలు వాటి వెంట ఆడుతూ పాడుతూ అదిలించడం, జొన్న చేన్లు పచ్చగా ఊగడం, కరెంటు వైర్ల మధ్యలోంచి గాలి ఈలవేస్తూ సాగటం, దూరం నించి పొలంలో పాడే పల్లెపాటలు లీలగా సోకడం, తుమ్మ, వేప, మర్రి, రావి, ఈత, తాటి చెట్లు అలాగా పలకరిస్తూ వెనకబడి పోవడం. ట్రాక్టర్ల చప్పుడు. సద్దాలు మోసుకెళ్తున్న పల్లెపడుచులు. ఈ విశ్వాన్ని అంటే అంటకుండా ప్రేక్షకునిలా చూస్తుంటే ఎంత ఆనందమో. ఆనందించే ప్రజలు చరిత్రను నిర్మించలేరంటారు. ఏమోగానీ ఆనందంగా జీవించడం మాత్రం చరిత్ర కాకూడదా!

నా ఆనందంలో నేనుంటే మా ఆరోగ్య వనత ఆ దృశ్యాల్ని చూసిస్తూ ఏదో అడుగులేంది. తపోభంగమైనంత బాధ, విసుగు కలుగుతోంది నాకు. చెప్పి చెప్పి విసుగొచ్చింది. గుర్రుగా చూశాను. ఇహ లాభం లేదని వనత నవ్వుదలి అమ్మ పక్కన చేరింది.

ప్రకృతి ఎంత రమణీయమైంది. ఎంత చూసినా తనివి తీరదు. ఎంత ఆనందించినా యింకా మిగిలిపోతూనే వుంటుంది ప్రకృతి. ప్రకృతిలో పెనవేసికొన్న నా జీవితం, అనుభవాలు ఎన్నెన్నో. మనస్సు ఎక్కడెక్కడి జాడకాలకే ఉరకలు వేస్తోంది. పల్లె ప్రకృతి నుండి పట్టణంకా పరుగిడిన జీవితంలో ఎన్ని మలుపులో.

నా పెళ్ళి ఒక విచిత్ర సంఘటన అనుకుంటే మూ మరదలు అరుణ పెళ్ళి మరీ విచిత్రం. అంతో అరిచి గీ పెట్టిన అరుణ యింత తొందరగా పెళ్ళికి ఎలా ఒప్పుకుందో. ఎన్ని పెద్ద కబుర్లు చెప్పేదో. అవన్నీ వింటుంటే అరుణ ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగిపోయిందనిపించేది. అరుణ సాహసం, తెలివీ చూస్తుంటే నాలో యార్జ్య, పంతోషం కలగలిపేవి. ఆమె మాటలు నన్నూ నా గతాన్ని గుర్తుచేసి ఎదేనా చేయడం లేదు గదా అనిపించేది ఒకసారి. కానీ ఆ కళ్ళలో ఎంత అమాయకత్వం ఎంత నిర్మలత్వం.

కాబోతే విద్యార్థి ఉద్యమాల్లో చురుగ్గా పాల్గొంటున్న అరుణ యింకేదో భవిష్యత్తును వెతుక్కుంటుందనుకున్నాను గానీ 'పెళ్ళి చేసికొని యిలాగా మిగిలిపోతుందనుకోలేదు.

నా ఊహలు యిప్పుడు నాకే నవ్వు తెప్పిస్తున్నాయి. ఆమె భవిష్యత్తు యిలా వుండాలని ఆశించే హక్కు విజానీకే నాకుందా? నా గూర్చి అలాగే ఆశించిన వాళ్ళు యిప్పుడు ఏమనుకుంటున్నారు. అపలు ఒకరి గురించి మరొకరు ఆశించే హక్కుందా?

ఇలా ఒకరి గురించి మరొకరు ఆశించడం మాత్రం వ్యక్తిగత అస్తి హక్కు. తాలూకు భావం కాదా? ఒకరి గురించి మరొకరు ఏమీ ఆశించకుండా బతకడం సాధ్యమవుతుందా? అప్పుడు కంటి జీవితానికి అర్థం మిగిలి వుంటుందా? ఏమిటో ఎడతెగని ప్రశ్నలు.

అరుణ గురించి ఆశించే హక్కు నాకు లేదు. నా గురించి యితరులు కూడా ఆశించే హక్కు లేదు. అలా పాపగుతుందా? శాశ్వతం వున్నా లేకపోయినా యీ వృత్తి చేయాల్సిందే. నా కుటుంబాన్ని పోషించాల్సిందే. ఇంటి కిరాయి, స్కూల్ రిపేర్లు కట్టాల్సిందే.

ఈ ప్రపంచానికి ప్రేక్షకుడిలా మిగిలిపోతే ఎంత బాగుండునో, ప్రేక్షకుడిగా వుండి పోవడం అంటే యీ సంబంధాలకు అతీతంగా మనసుకోవడమా? ఈ సంబంధాల్లో వుంటూనే స్తందనలకు ప్రేక్షకుడిలా నాలో నేను గమనంలో వుండడమా!

మా ఆవిడ విసులతో నేను అలా వుంటే భరించగలదా? అరుణ పెళ్ళి చేసికొంటున్నది దేన్నో ఆశించడానికేనా? బంధాల్లో విక్రమోపాసని ఎగిరి పక్కలకు ఉబలాటం ఎందుకో, పెళ్ళి, పిల్లలు యివన్నీ గోడలు లేవి జైలు జీవితమని ఎగిరి పక్కలకు అర్థం చేయించడం ఎలా? అన్నీ తీరిన వారు యిలాగే చెప్పతారు. ఇందులో ఏమీ లేకపోతే ఏమిందుకు పెళ్ళి చేసుకోవాలి బావా? అని అరుణ అడిగితే తానే చెప్పగలడు. నా అనుభవం నుంచే యీ నిర్ణయానికి వచ్చానంటే నీ అనుభవం నాకు లేకుండా నీ నిర్ణయానికి నేను రావడం ఎలా సాధ్యం? అని అరుణ ప్రశ్నిస్తే జవాబేది. ఈ ప్రశ్నే ఈ అనుభవానికి జీవితాన్ని యింకా యిలా నడిపిస్తోందేమో.

అరుణ గురించి నాకే హక్కు, లేదనుకొంటున్న నేను అరుణ పెళ్ళి చేసికొంటుందంటే యింతగా ఎందుకు బాధ పడ్తున్నాను. అరుణ నాకు మరదలనెందుకా? యిద్దరి ఆలోచనలూ ఒకటైనందుకు హక్కులు సాధించుకోవాలనుకున్నానా?

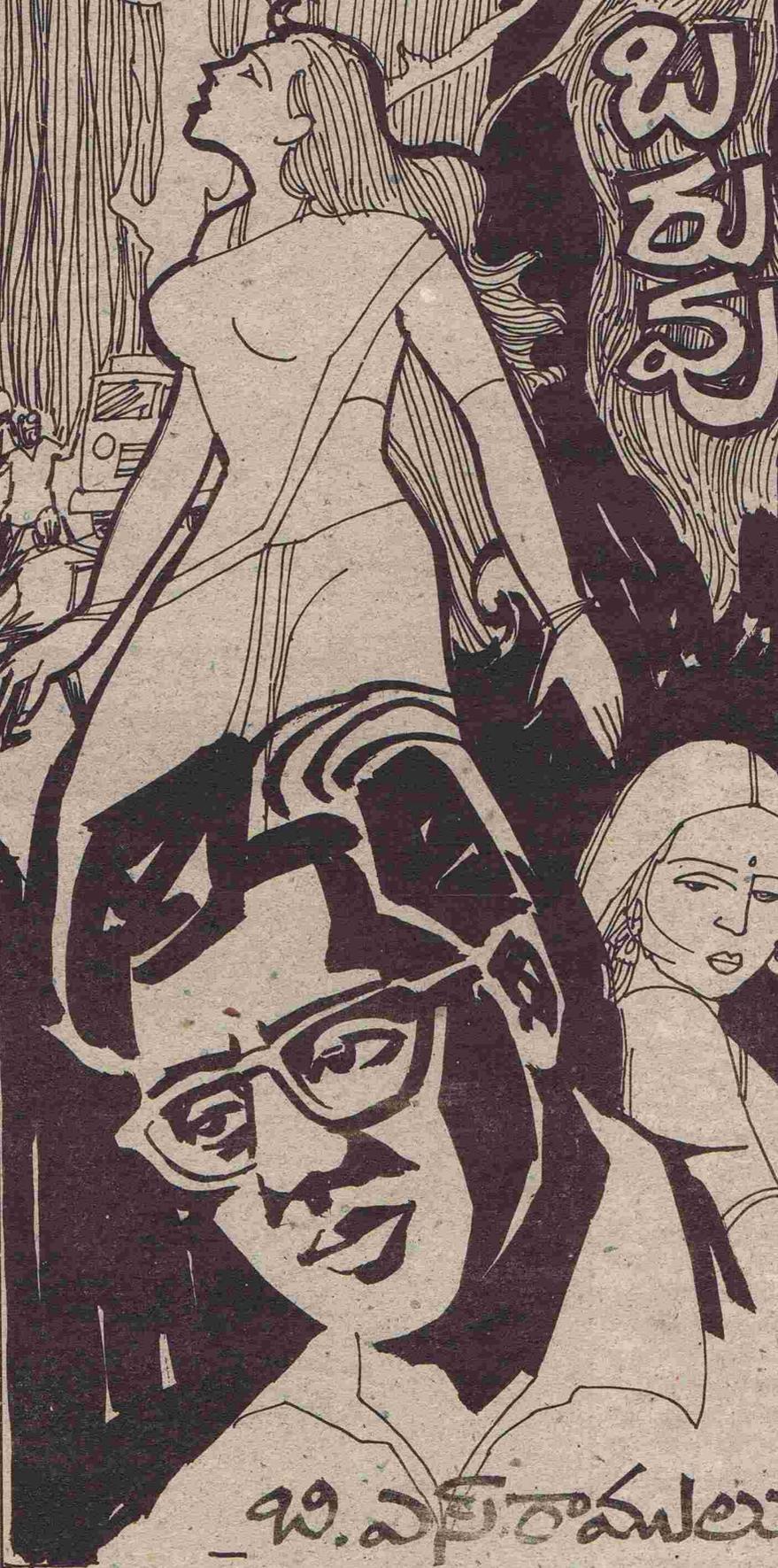
అరుణ ఎదగడంలో నా ప్రమేయం వున్నమాట విజం. ఒక చెల్లెలు ఎదగడానికి అప్రయ్య ఎంత కృషి చేస్తాడో అంత కృషి చేసిన మాట విజం. ఆమెలో చూడవచ్చుంది. చూడవచ్చునా తగ్గ స్తందనలున్నాయి. అందుకే అందరితో కలిసి కాలేజీ విద్యార్థి ఉద్యమాల్ని నిర్మించింది. ఆమె చలాకీతనం చూస్తే ఎవరైనా తనకు అలాంటి స్త్రీయే భార్య కావాలనుకుంటారు. విజం చెప్పాడూ! అరుణ వ్యక్తిత్వం ఎదుగుతున్నకొద్దీ అరుణను చేసికొన్నాననే నేను ఆమె అక్కను పెళ్ళి చేసుకొన్నాననిపిటి? అని అందించిన క్షణాలు లేకపోలేదు.

ఉద్యమంలోంచి నేను బయటకు వచ్చినా దాని మీద తీపి చెరిగిపోలేదు. ఈ తీపి వ్యక్తిత్వం కాదు. నన్ను నేనుగా ఎదిగించుకోవడానికి ఉద్యమం ఒక చక్కని వాతావరణాన్నిచ్చింది. నన్ను నేను పమాణానికి అరించుకోవడానికి ప్రేరణ ఇచ్చింది. అరుణ నాలాగే ఉద్యమానికి నాలుగైదేళ్ళయినా అరిత భావంతో పని చేస్తుందని ఆశించడానికి సమాజం పట్ల గల ప్రేమే కారణం. కానీ అరుణ తనదైన మార్గం ఎన్నుకుంది. నన్ను చూసి అరుణ యిలా మారిపో

లేదు కదా! ఉద్యమంలో లేకపోయినా నేను ఉద్యమాన్ని ప్రేమిస్తూనే వున్నానని అరుణ యిప్పటికీ అర్థం చేసుకోలేదని ఎలా అనుకోను. నన్ను చూసి ఉద్యమాల్లోకి వెళ్ళకూడదనుకునేదైతే యింత కాలం ఎలా పని చేస్తుంది.

నేను ఉద్యమం నుంచి బయటకొచ్చి పరండరయిపోయాను. అర్థి ల్లకు జెయిలుపై జెయిలు నుంచి విడుదలయ్యాను. కొంతకాలం నిరుద్యోగిగా వుండిపోయాను. పెళ్ళి చేసికొన్నది బంధమిత్రుల ఒత్తిడి. నేను బతికే దారే లేదు. నాకొక పెళ్ళి! నవ్వొచ్చింది. ఏ

ఆ మాటలు ఎంతగానో ఆకర్షించాయి. నచ్చిన మాటలు పూర్ణ యానికే హత్తుకోవడంలో ఆత్మవంచన కూడా వుంటుందా? ఏమో! ఇప్పుడే అలాగే అనిపిస్తోంది. ఇతరుల కోసం బతకడం అనే మాటే గొప్ప ఆత్మవంచన అనిపిస్తోంది. ఆనాటి ఆలోచనలు గుర్తొస్తే వయో ధోషం. ఎంత అమాయకత్వం. ఇతరుల కోసం బతుకుతున్నాను అనుకోవడం తనను తాను మోసగించుకునే పరిణామనాదమా? ఇప్పుడు అభినవినీపిస్తోంది. ఆనాడు ఈ మాటంటే చర్చశ్రువును చూసినట్టు నమిలి మింగేయాలని చూసేవాన్ని.

99. ఎత్తరాములు

కోసం బతకడం నీకు అలవాటు కాలేదు. ఇతరుల కోసం బతకడమే నీ జీవితం అనుకున్నావు. అందుకే ఒంటరిగా వుంటే నీ కోసం ఏవుగా జీవించడం, జీవనీయాలుచేసికొవడం అసాధ్యం అన్నావు మిత్రులు. పెళ్ళి చేసికొంటే యితరుల కోసం అంటే నీ భార్య పిల్లల కోసం బతుకును బతుకుగా మార్చుకోవడం సాధ్యమేనన్నారు.

ఇతరుల కోసం బతకాలనే నాంధ మంచి అరుణ బంధమిచ్చింది! అందుకే పెళ్ళికి ఒప్పుకుందా? నిన్ను ఏవుగా ప్రేమించుటకు తోడొకరుంటే మహాభాగ్యమన్నాడో కని. ఎంత గొప్ప భావన. ఆమెను ఆమెగా గుణభోషాల్లో నహా అంగీకరించి ప్రేమించే మార్గం అరుణకు లభించిందా? అలా లభించినాడు ఎవరైనా ఇతరుల కోసం

బతుకుతున్నాను అనే ఆత్మవంచన నుంచి బయటపడతారా? అరుణ తనను తాను వెలుసుకోవడంలో చలం పాత్ర ఎక్కువా? భంగనాయకమ్మ పాత్ర ఎక్కువా? ఒక్క పాత్ర ఎక్కువా? స్త్రీవాదమే ఆమెను నా అంచనాలకు భిన్నంగా ఎదిగిట్టు చేసిందా?

నిస్వార్థంగా కనిపిస్తున్న నాయీ గానుగిద్దు జీవితంలో అరుణకు ఆకరణ ఏం కనపడిందో. స్త్రీవాదులు గానుగిద్దు జీవితాన్ని కొత్తరూపంలో ఆదర్శీకరించడం లేదు గదా! మరయితే అరుణ స్త్రీవాదుల దోషానిలో వెళ్ళికిండుకు నిర్ణయించుకుంది?

నాకే జీవితంపై నిరక్తి కలిగింది. నాయీ నిరక్తినించే అందర్నీ అంచనా వేస్తున్నానా! నాయీ జర్నలిస్టు వృత్తి సంసారమూ, హిపోక్రసీ సంబంధాలు నాకు మరింత విసుగుచే ప్రసాదించాయి. వార్తల్లో మార్కెట్ అలోచించే విధానంలోగానీ, జీవితంలోగానీ మార్పు పెద్దగా కావరాదు. అందరూ యిలా తమ కళేబరాలను మోసుకుంటూ ఎందుకిలా తమదేకాని జీవితాన్ని బతికిస్తున్నారు.

విశ్వమాతనంగా వుండాలనే జర్నలిస్టు చలంబతుకుగా కనపడతాడు కాబోలు. ఏదో సాధించాలనే పట్టుదలూ, సాగుషమూ వెన్నాడి రెండేళ్ళు వార్తాపత్రిక తీయడానికి వురకొలింది. అప్పలు, దాని తాలూకు అనుభవాలు మాత్రం మిగిలిపోయాయి. దినపత్రిక విలేకరిగా కుదురుకున్నా తప్ప మిగిలేదు.

ఈ జర్నలిస్టు జీవితం రాజాగారు తొడుక్కునే కవచంలాంటిది. అది రక్షణ నిస్తుంది. అందంగానూ కనపడుతుంది. కానీ అది అతుక్కుని ఉన్నంతసేపూ ఉక్కపోత, ఎటూ కడలనీయని బంది జీవితం. అనుభవినీపి కానీ అర్థంకావు. అందుకే జర్నలిస్టు అందరికీ రాజాగారి కవచంలా అందంగా కనపడతాడు కాబోలు.

ఏదో సాధిద్దామని ఎన్నుకున్న ఈ వృత్తిలో ఏమీ సాధించనవసరం లేదనుకుంటేనే వీరపడడం సాధ్యం అని త్వరలోనే తెలిసినచ్చింది. అయినా అందరూ ఏదో సాధిస్తున్నాడనిగానే గౌరవిస్తున్నారు. అదేం విచిత్ర ప్రపంచమో. ఏదో గొప్పగా జీవితాన్ని త్యాగం చేశావనుకున్నవాళ్ళు ఈ హిపోక్రసీ ప్రపంచం నన్ను ఎదేనా చేసింది. పరిణామనాది అంది. జీవితం నుంచి పరిణామనం ఏర్పడించిన నన్నుకూ గొప్ప జర్నలిస్టునని ఊరేగిస్తోంది.

నడవే బ్రేకే పడి నా తల ఇనుప రాడీకు డిక్కోట్టింది. ఒక్కసారి గతం వదిలి వర్తమానంలోకి వచ్చాను. ఏడులు అరుపులతో బస్సు అదిరిపోతోంది. అందరూ గిబిగిబి దిగుతున్నారు. యాంత్రికంగా నేనూ మా ఆవిడతోపాటు దిగాను. ఎదురుగా వచ్చేట్లెట్లు. బస్సును ఎందుకు కాలబెట్టాలనుకుంటున్నారో చెప్పన్నారు.

పిల్లలూ, స్త్రీలూ తమ ప్రయాణం మధ్యంతరంగా ఆగిపోవడంతో గొల్లుమన్నారు. ఫలానా అప్పుడు రాతల విలేకరి ఏదీ అని నన్ను ఎక్కడ గుర్తుపడతారోనని పంకోచించాను. ముంది చాటుచేసికొని గమనిస్తున్నాను.

నవత ఏడుస్తోంది. బస్సు కుదుర్చుకొని ఎన్ని దెబ్బలు తాకినయో. ఇద్దరు స్త్రీలు ధైర్యంచేసి దళం కాళ్ళు పట్టుకోవోయారు. దళం వెనక్కీ తగ్గి వాళ్ళనక్కడే వుండమని కోరారు. స్త్రీల వివేచన విన్న దళం కొద్దిగా కరగవారంబించింది. ఈ బస్సుని కాలక్షేపంలేదు. ఒకటి మాత్రం ప్రభుత్వానికి చెప్పండి. మేమూ మానవత్వమున్న మనుషులమేనీ.

క్షణాల్లో వాతావరణం మారిపోయింది. విప్లవ వివాదాలు చోరి త్తాయి. అందరూ మళ్ళీ గబగబా బిచ్చక్కారు. నేను మళ్ళీ నా ఆలోచనలెక్కాను. బస్సు కదిలింది.

అరుణ పెళ్ళి నా పెళ్ళి వంటిది కాదు. ఇతరుల కోసం బతకాలనుకుంటూ వచ్చిన క్రమంలో నేను పెళ్ళి చేసికొన్నాను. తనకోసమే తాను బతుకుతాను అని నిర్ణయించుకోవడంతో అరుణ పెళ్ళి చేసికొంటున్నది. నా పెళ్ళిలో స్వేచ్ఛ నా చేతిలో లేదు.

ఇతరుల కోసం అనుకోవడంతోనే నా స్వేచ్ఛ హరించింది. నా పెళ్ళి నాకొరకే, నా జీవితం నాదే అని అనుకోవడంలో అరుణకు ఎంతో స్వేచ్ఛ వుంది. అప్పుడు పెళ్ళి ఆమెకు బంధం కారణమవుతున్నాను. మరి అరుణ ఏం అనుకుంటున్నదో! అపలు ఆమె గురించి నాకు యింత ఆసక్తి వుండడం కూడా ఒక బంధమేమో. ఆమె ఏమనుకుంటేమీ? ఆమెను ఆమెగా గౌరవిస్తాను. ఆమెను ఆమెగా గుర్తించడానికి దాకేమిటి అభ్యంతరం?

ఈ ప్రశ్న కలగడంలేదేనా మనస్సు ఎంతో తెలివీపోయింది. ఆలోచనలు ఆగిపోయాయి, బరువు దిగిపోయింది. ఆనందించే ప్రతి స్త్రీని. పూర్ణయ్యాన్ని ఆలోచనలు గిలకాలంటే నిరంతరం ప్రయత్నిస్తాయి. ఆలోచనల్ని పూర్ణయం గెలిచినప్పుడు ఎంత సంతోషమో. ఇప్పుడు అరుణ పెళ్ళిలో నేనూ విసుల కొత్త జంటలూ ఎగిరి గంటు లేయాఅనిపిస్తోంది అచ్చం చిన్నపిల్లలా.

ఇప్పుడు ప్రకృతి మరింత అందంగా పరిమళిస్తోన్నట్టునిపిస్తోంది.